

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

شنبه ۱۷ اکتوبر ۲۰۲۶

حمید انوری- هوش مصنوعی

لحظاتی با "هوش مصنوعی"

قسمت اول

پرسش: شعر آهنگ مشهور "احمد ظاهر"، "بنازم قلب پاکت مادر من" سروده کیست؟
پاسخ: شعر ترانه ملکوتی و ماندگار «بنازم قلب پاکت، مادر من» سروده ای از **خانجان مقبل** است
این شعر با صدای حزن انگیز و احساسی **احمد ظاهر**، هنرمند فقید و پراوازه افغانستان، در قالب
یک آهنگ رادیویی اجرا شد و به یکی از ماندگارترین آثار تقدیم شده به مقام مادر در تاریخ موسیقی
این کشور تبدیل گردید.

پرسش: معلومات بیشتر.

پاسخ: ۱. شاعر اثر: خانجان مقبل (شعر این آهنگ، در صفحه "سروده های آهنگ های احمدظاهر"،

منسوب به خود احمد ظاهر، ذکر گردیده است که درست نیست. حمید انوری)

زندگی و اصالت: دگرمن (سرهنگ) خانجان خان مقبل متولد سال ۱۳۱۲ خورشیدی در قریه
«کمری» ولسوالی بگرامی ولایت کابل .

سرنوشت: او علاوه بر قریحه شاعری، نظامی بود و سرانجام در جریان تحولات سیاسی افغانستان
در ۷ ثور ۱۳۵۷ جان باخت (شهید شد).

آثار ماندگار برای دیگر خوانندگان: مقبل اشعار فوق العاده احساسی و روانی می سرود که توسط
بزرگ ترین خوانندگان افغانستان اجرا شده اند. علاوه بر ترانه مادر با صدای احمد ظاهر، اشعار
معروف دیگری از او نیز جاودانه شده اند؛ از جمله:

ترانه معروف «حال که افسانه شدم می روی» با صدای خانم افسانه .

ترانه «تا به کی ای مه لقا در به درم می کنی» با صدای استاد عبدالرحیم ساربان.

ترانه «آمدی ای گل مراد بیا» با صدای شمس الدین مسرور.

۲. خواننده: احمد ظاهر (حنجره طلایی افغانستان)

جایگاه هنری: احمد ظاهر (۱۴ جون ۱۹۴۶ – ۱۴ جون ۱۹۷۹) مشهور به «ال ویس پرسلی افغانستان»، بی تردید محبوب ترین و بزرگ ترین خواننده تاریخ موسیقی این کشور به شمار می رود. او با تلفیق بی نظیر موسیقی اصیل شرقی با سازها و سبک های مدرن غربی (مانند پاپ و راگ)، انقلاب بزرگی در موسیقی سنتی ایجاد کرد.

مرگ زودرس: او در ۳۳ سالگی و در روز تولدش به شکل مرموزی در سالنگ درگذشت، اما آثارش همچنان بخش جدایی ناپذیری از زندگی روزمره و نوستالژی مردم افغانستان و فارسی زبانان است.

۳. ویژگی های (خصوصیات) آهنگ « بنام قلب پاکت»

نوع ضبط: این اثر یک ضبط رادیویی است و با ارکستر رادیو افغانستان در دوران طلایی موسیقی کابل (پیش از جنگ ها) اجرا و ثبت شد .

بخش دوم شعر: در ادامه متنی که در ابتدا فرستاده شد، بیت های احساسی دیگری نیز وجود دارد که احمد ظاهر آن ها را با سوز و گداز خاصی می خواند:

نبودم لحظه جان کندن تو

نبود دستم به دور گردن تو

خدایا روزگار من سیاه شد

که یکدم مادرم از من جدا شد

این ترانه به دلیل لحن حزین احمد ظاهر و کلمات ساده، اما عمیق خانجان مقبل، به سروده ای نمادین برای ابراز دلتنگی فرزندان برای مادران در سراسر حوزه زبان فارسی تبدیل شده است .

آیا مایل هستید متن کامل سایر اشعار معروف خانجان مقبل را برایتان بفرستم یا تمایل دارید درباره علت مرگ احمد ظاهر بیشتر بدانید؟

پرسش: اشعار بیشتر

پاسخ: دو نمونه از مشهورترین و ماندگارترین اشعار خانجان مقبل که تبدیل به ترانه های جاودانه در موسیقی افغانستان و حوزه زبان فارسی شده اند:

۱. ترانه معروف « حال که دیوانه شدم می روی»

این تصنیف از زیباترین اشعار عاشقانه و در عین حال حزین خانجان مقبل است. این اثر ابتدا با صدای هنرمندان بزرگی چون استاد عبدالرحیم ساربان و خانم افسانه در افغانستان اجرا شد و بعدها خوانندگانی همچون سلیمان واثقی (سلی) و سپیده نیز آن را بازخوانی کردند.

حال که دیوانه شدم، می روی

بی سر و سامانه شدم، می روی

می روی، افسانه شدم، می روی

می روی جانم به فدایت، مرو

سوختم از جور و جفایت، مرو

تشنهٔ پیمانه شدم، می روی

می روی، افسانه شدم، می روی

یار توام، یار وفادار تو

سوخت مرا شعلهٔ رخسار تو

زار چو پروانه شدم، می روی

می روی، افسانه شدم، می روی

نیست کسی مونس تنهایی ام

وای به حال سر سودایی ام

حیف که بیگانه شدم، می روی

می روی، افسانه شدم، می روی

۲. ترانهٔ «ای مه شیرین ادا» (تا به کی ای قلب زار)

این شعر یکی دیگر از غزل های پر از جفا و گله های عاشقانه سرودهٔ دگرمن خانجان مقبل است که با صدای دلنشین خانم افسانه و ارکستر رادیو افغانستان به ثبت رسید.

ای مه شیرین ادا، خاک به سرم می کنی

در ره انتظار تو، چشم به راهم بیا

ای صنم مه لقا، جور و جفا تا به کی

ای بت مهپیکرم، رحم نما بهر من

زود مرو از برم، رفته ز سودای تو

جان ز تن و هوش از سرم، بهر خدا بهر خدا

بس کن بر من جفا، ای مه شیرین ادا
تا به کی ای قلب زار، شور و نوا می کنی
از غم آن تند خو، ناله چرا می کنی
گریه و آه و فغان، شام و صبا می کنی
ای دل من ای دل من، بی تابی تو چرا
ای دلک بی نوا...

شهید "خانجان مقبل" - منبع اینترنت

ادامه دارد...